1871. III. évfolyam. **98. szám.** Szerda, május 17.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-haz földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en, megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az áldott czivilisátorok!

·.·) Csak mindig akadtak ennek a szegény Magyarországnak nagyképü és üresfejü czivilisátorai, kik Germania vagy más ország tulnépesült sovány területéről el kiindulván, mint az „igéretnek szent földe" felé tekintgettek sovár szemmel e mi kedves hazánk határai felé, cosmopolita-irányzattal uj hont keresni, s azt rendesen Magyarországban találták föl, melynek eddig tolonczozásra vonatkozó törvényei nem voltak, s igy bármely kültöldi csavargó bátran jöhetett kis batyujával, vagy plane egy szál puszti pálczával és az ország kellő közepén is tetszés szerint ütheté föl sátorfáját, — tisztelet egykét kivételnek! —

A dolog természetében rejlett a mult időkben, hogy kapván-kapni kellett az alkalmon, hogy a tatár és török beáramlások alatt a parlagon heverő, gondatlan földek nagyon megsokasodván, a szomszéd idegen népeket még tyukkal-kalácscsal is kellett csalogatni, csakhogy megragadhassanak köztünk s a nemzetgazdászat ugarán valamit lenditsenek, mig a harczias természetü magyar bástyát von Európa védelmeül.

Most már csalogatni sem kell őket; jönnek ők sáska módjára seregestől.

A selejtesei, kik honn meg nem élhetvén, hazánkban rajzanak be, itt gyakran kizsákmányolhatják még a nép bizalmát!

Igy zsákmányolta ki közelebb néhány idegen naplopó korhely az pesti iparossegédek bizalmát, kik hogy a zavarban halászhassanak, előbb a szabóifjuságot bujtogatták föl, majd a péklegények pőre-hadát lovalák föl és ismét a kovácsifjuságot késztették a s t r i k e-r e, tegnap pedig a József-városnegyed egyik házán lobogót a vörös zászló ily föliratttal: „Munkások egyesüljetek!"

Mi meghajlunk a szónak értelmében vett social-democrata törekvések előtt, de csak ama határig, mig azok nem a társadalmi csend és rend felforgatására vagy megzavarására irányulnak.

A főváros rendőrségi közegeinek oly szép alkalmuk nyilik most hivatásuk nagy fontosság felől bizonyságot tenni s ama svábföldről bejött bujtogató semmiháziakat egy szép napon összefogatni s aztán nti lap u t kötni talpuk alá.

Hogy ez megtörténhessék, minden éberségére szüksége van a rendőrségnek.

Ohajtandó volna, ha a toloncolási törvények megalakittatnának mielőbb, s e tekintetben a törvényhozás egész erejét mérlegbe vetné.

Vannak, kik a munkások bujtogatásában n é m e t p r o p a g a n d á t szimatolnak s azt hiszik, hogy a hazánk földére bevetődött amaz izgágaságot keltő sehonnaiak felsőbb politikai sugalat nyomán müködnek, s a cselszövény finom pókháló szálai legalább is a berlini főkanczelláriáig érnek.

Mi ezt nem hiszszük. Nem azért nem, mintha sokat föl nem tennénk a b e r l i n i omnipotentia felől, hanem, mert ily complicált fogásokra jelenleg a porosznak semmi szüksége nincs, miután rejtett czéljaihoz könnyebb uton is eljuthat.

„Foglalkoztatni akarja — mondják némelyek — a magyart saját belügyeinek rendezésével, hogy igy a szegény osztrák néppel annál könnyebben elbánhasson!"

Ez csak amolyan malom alatti politizálásnak eredménye.

Ezt az egész mozgalmat csak néhány bekóborlott kapa-kaszakerülő egyén idézte elé.

A kormánynak magának érdekében áll minden ily a társadalom ellen intézett irányzatnak élét venni, mert minden ily nagyobb mérvü merény a társadalom ellen, csak a közjólét, az ipargazdászat és kereskedelem rovására történhetik.

De erkölcsiségi tekintetben is figyelmet érdemel a „strike" melynek eddig magyar ember hirét sem hallotta, mert az jelleméhez sem fért volna.

Tavaly megkezdé néhány- Lipcséből bevándorolt német betüszedő-segéd, most kisérletet tettek a szabók, pékek stb.

Ugylátszik, a „strike" épugy mint a kolera, vagy egyéb dögvész már szinte meghonosulni kezd itt is.

E mesterségesen szervezett rablás neméről népünk eddig mitsem tudott. Ez már a czivilizátiónak, az annyira magasztalt kültöldi czivilizátiónak elvitázhatlan vivmánya.

Ennek azonban leghathatósabb orvosi szere az lenne, ha ugy az illető mesterek-nek mint legényeiknek egymáshoz való munkaviszonyát bizonyos — saját kebelükből választandó biróság, illetőleg választmány határozná meg s ugyanez oldana meg minden nevezetesebb kérdést, mely a mesterek és segédek között időnkint felmerülhet.

Akkor aztán hasztalanná válik ama néhány idegen csavargónak tüntetése, kik, hogy impune szivhatják itt a levegőt s nem „menesztetnek" oda vissza, honnan belopózkodnak, előttünk talány maradna, ha a magyar közigazgatásnál itt-ott mutatkozó közönyt nem ismernők.

No de ébredjünk, ne aludjunk, mert idestova elviselhetlenné válik nyakunkon az az áldott czivilisátió, ha áramlatának gátot nem vetünk!

— **Kossuth Lajos** visszavonult magányában még ma is nagy előszeretettel foglalkozik a növénytannal és csillagászattal. — Most egy igen becses levele jelent meg a Berecz Antal által szerkesztett „Természetben" a „csillagok szinváltozásáról", melyet nevezett folyóirat Mednyánszky Sándor szivességéből közöl. — kihez e levél intézve volt.

— **Horváth Boldizsár leköszönése ismét kisért.** Ezuttal magyar lapok közlik a hirt, miszerint az igazságügyér csakugyan leköszön, s lemondását f. hó 15-kén átküldte a Bécsben időző miniszterelnöknek. A jobboldali lapok e lépést zokon veszik, miután szerintök most, midőn a parlament határtalan bizalmat szavaz a korlátlan meghatalmazás megadásával, a lemondás nem indokolt és érthetetlen, mentségül tehát azt hozzák fel, hogy az igazságügyért orvosai sürgetik e lépésre. — Mi, miután értesüléseinkkel ellenkezik, csak fenntartással közöljük e hirt, mely ha mégis valósul, magyarázatát nem az orvosok véleményében, hanem a dolog természetében keressük és találjuk, mert ha miniszterben csak parányi alkotmányos érzület van, ez fellázad a gondolatra, hogy a parlament által megszavazott felhatalmazás alkotmányellenes eszközéhez nyuljon a birósági kérdés megoldására. S bár a 12-ik órában, de elutasitá magától ez eszközt, s igy Horváthot a bizalmiszavazat buktatja meg. A leköszönés legjobban meghökkenti azokat, kik már a miniszternél elvégzék informátióikat, s majd az ujon kinevezendő előszobájában ismét — tolakodni kell. „Gy. P."

— **A Ludoviceum ügye** végre mégis meg fog oldatni, miután a bizottság ki lett nevezve, mely a katonai közház számára helyiségről gondoskodni tartozik. Ha e helyiség meglesz, a Ludoviceum át fog adatni eredeti rendeltetésének.

— **Bécs,** máj. 16. A közoktatásügyi bizottság tegnapi ülésében a közoktatási miniszter Fux interpellatiójára azt válaszolja, hogy a dalmatiai iskola tanács tett ugyan az iránt kérdést, nem lehetne-e az iskolák felállitásáról és fentartásáról szóló törvényt a kiviteli nehézségek miatt felfüggeszteni, de a kormány teljesithetőnek nem tartá a kérést s az iskolatanácsot a tartományi törvényhozás terére utasitá. A miniszter egy más interpellatórа azt válaszolja, hogy nem minden tartomány iskolai hatóságához intéztetett meghivás az iskolatörvény revisiója czéljából tartandó enquete-re. A miniszter gyakorlati esetekkel bizonyitja, az iskolatörvény végrehajtásának nehézségeit, melyek különösen Csehországban felmerülnek.

A miniszter kijelenti, hogy az enquete összehivása nem ellenkezik az iskolai felügyeleti joggal, mert a tartományok iskolai tanácsai még mindig ki fogják mondhatni véleményöket a bizottság javaslata felett. — Végül kijelenti, hogy a cseh országos iskolai tanács nem ellenezte az enquete bizottság összehivását.

— **Bécs,** máj. 16. A „N. Fr. Pr." értesülése szerint a Ferdinand északi vasut osztaléka a mult évről részvényenkint 210 frtot tenne. Az igazgató-tanács azonban csak 180 frt kiosztását fogja javasolni.

— **Dalmátia sorsa!** Az osztrák reichsrath bizottságai egy idő óta izgalmas tanácskozásokkal töltik az időt s igy nem csoda, ha ideges állapotban hozott határozataik és nyilatkozataik nem felelnek meg a jog és történet követelményeinek. A határőrvidék, Galiczia iránti nézeteiket ismerjük, most Dalmátiára került a sor. Banhans interpellátiójára Hohenwart ugyanis kijelenté, hogy Dalmátia azon netaláni kivánságának, hogy a magyar koronával egyesittessék, nem tehetne eleget. E categoricus válaszszal szemben, mely minden történeti alapot s évszázados jogokat ignorál, csak az vigasztaló, hogy ha a bécsi kormány Dalmátia e jogos kivánságát nem veszi tekintetbe, bizonynyal eleget fog tenni az anyaország követelésének; miután e követelést szükség esetén nyomatékosan hangsulyozni is fogjuk. Mi Dalmátiát nem adhatjuk fel, de nincs is sem kedvünk, sem okunk reá, s a bécsiek örüljenek, ha a mult után lovagias uton egyenlitjük ki számláikat. Különben nem ártana, ha a dolog tovább fejlődéseig gróf Andrássyt e tárgyban interpellálnák a képviselőházban. Szeretnők ismerni a miniszterelnök nézetét is e kérdésben.

— **A csehek és Hohenwarth.** Tegnap még „feszitsd meg", ma már „hozsanna" a jelszó; a kigyót békát kiáltozó cseh lapok mint varázsütésre változtak át Hohenwarth azon nyilatkozatára, hogy nekik is kész megadni a Galicziának teendő engedményeket — ha kérik. A csehek ebben további concessiók reményét látják, s ismét készek a békülésre, sőt a benősség már annyira ment, hogy Hohenwarthnak tanácsokat is osztogatnak, azt javasolván neki, hogy miután a reichsrathtal semmire sem megy, oszlassa azt fel, s tegye át müködése szinhelyét a landtagok termeibe. Hogy Hohenwarth gr. megfogadja-e e jó tanácsot, ma még kétséges. — Az eddigi tervek szerint ugyanis az augusztusban összehivandó landtagok elé első sorban a választási reform iránt lesz javaslat terjesztve, s ha ez törvénnyé válnek, ennek alapján uj választások rendeltetnének. Csakis ekkor szándékozik az osztrák miniszterelnök kinek állását ma Bécsből szilárdabbnak jelzik mint valaha — a reichsrathot feloszlatni. — Ausztriában azonban ép ugy mint a hirek, változnak s ellenmondók egymással a kedély-hangulatok s események is, s kitudja, vajjon a csehek nem kezdik-e holnap már elölről kintornaszó mellett a régi — nótát, s vajjon a landtagok nem fognak-e szintén nehézségeket okozni.

Külföld.

= **Francziaország.** A versaillesi kormány tüzérsége Páris előtt egyik előnyt a másik után vivja ki, s igy előkésziti a maga Páris ellen intézendő támadás. Vanves erőd is, mint azt távirati uton jelentettük leginkább az ostromló tüzérség sikerei által, minden nagyobb vérontás nélkül elfoglaltatott, s a csapatok Montrouget is megszállották.

A commune kebelében a viszály egyre tart, s valamint a hadügyi osztályban, ugy a közbiztonsági departementban is jelentékeny átalakulás történt, s Cournet polgár, ki még néhány nap előtt mint delegalt az expolizei főnökségnél Rigault polgárt helyetesitette, most ezen helyet Ferre polgárnak adta át. Mind ebből következtetve Párisban az elégületlenség ugy a commune, mint a Versaillesi kormány ellen növekvőben van, a nélkül azonban, hogy az elégületlenek nagy tömege bódultságából magához térhetett volna.

A municipalis mozgalom Párison kivül hasonlóképen nem akar e perczben consolidálódni. Az elsőben Bordauxba május 10-ére, aztán Lyonba máj. 14-ére összehivott „városi delegáltak" gyülése aligha valahol összeül, a mi — bár mennyire jogosak legyenek is az uj municipális törvény elleni kivánalmai, s panaszai a városoknak, — a jelen perczben igen helyes dolog. Most a legelső és legsürgősebb feladat, mi mellett minden másnak háttérbe kell szorulni, a béke ratificálása s végrehajtása, s aztán a párisi felkelés minden áron legyőzetése.

A Journal Officiel jelenti: „Soelcher Victor polgár május 10-én este a Tuilleriákban elfogatott. Cernuschi polgár társaságában volt. A nemzetőrség egy hadnagya, Barrois polgár felszólitotta őt, hogy kövesse a rendőrfőnökséghez. A közbiztonsági kiküldött helybenhagyta az elfogatást. Soelcher képviselő azzal vádoltatik, hogy egyetértett az ellenséggel.

Flouquet elfogatása hire tévedésen alapszik. Ő a mint Versaillesbe akart volna menni, feltartóztattatott, mert nem volt szabadmenetjegygyel ellátva.

Az Estafette jelentése szerint Toussaint és Tourède polgárok, egyik a törzskar másod főnöke, másik annak kapitánya elfogattak, mert bennök a volt császárság rendőreit fedezték fel. A fogházakból számos panasz érkezik a lapokhoz, a praeventiv elfogatások hosszu tartama ellen. A nemzetőrség volt parancsnoka Epailly a Mazásból irja, hogy már 28 nap óta van ott, a nélkül, hogy megtudhatta volna miért. A vanvesi lyceum provisora Chevrieaux ur már egy hete van ott, szigoru egyes fogságban, a nélkül, hogy családjával érintkezhetnék.

= **Németország.** Bismarck herczeg felől a „Schl. Z." egy levelezője a máj. 13. birodalmi gyülés alkalmából irja: „A birodalmi cancellár gyönge, akadozó hangon beszélt. Minden mondat után mélyen lélegzetet vett, mintha nehéz légzésben szenvedett volna, s mig azt vártuk, hogy a Frankfurtból érkezett távirati hirek szerint örömteljes büszkeséggel lép a gyülés elébe, inkább azon pontokat igyekezett kiemelni, melyekben nem érhette czélját, s mentegette a tett engedményeket. Nem lehetett fel nem ismerni, hogy a herczeg igen megerőltette magát az utolsó napok alatt.

= **Krotoschin herczegség** Posenban, mely 2.400,000 tallért ér, s mely 1819 ben a porosz kormány által, a posta regale megváltása fejében Thurn Taxis herczegnek adatott, egy lengyel lap szerint most a porosz kormány által megvásároltatik, s Bismarck herczeg kapja azt, Németország adománya képen. Csak hát Bismarck sem tagadja meg, hogy nemcsak dicsőséggel él az ember, hanem . . . . sat. sat.

— **Versailles,** máj. 15. Az enceinteben több rés van már lőve. A porte d'Auteuil teljesen le van rombolva. A delegatak-congressusa Lyonban meghiusult. Összesen csak 40 delegált érkezett meg, kik azonban csakhamar ismét elutaztak, mert belátták a siker lehetetlenségét.

UJDONSÁGOK.

* **Könyves Tóth Mihály** elválasztott lelkészünk meghivására — a mint ez idő szerint áll a dolog — jövő hétfőn indul a kinevezett küldöttség Karczagra. A küldöttséghez az egyháztanács közgyülésében kifejezett óhajtások szerint többen fognak csatlakozni.

* **A Toldy-ünnepély programmja.** A ref. főiskolai felsőbb tanuló ifjuság „ö n k é p z ő t á r s u l a t a" ápril 18-án (áldozó csütörtökön) délután 4 órakor a főiskolai énekteremben T o l d y F e r e n c z, irodalmunk nagy alapitója 50 éves irói pályájának emlékére d i s z-ü n n e p é l y t (jubilaeumot) rendez. Müsorozat: 1. S z ó z a t, előadja az énekkar. 2. Megnyitó b e s z é d, Balogh Ferencz, társulati felügyelő tanártól. 3. Toldy Ferencz é l e t r a j z a, Beczner Frigyestől. 4. S z a v a l a t. 5. Dal. A k á p o l n a, Kreizertől, előadja az énekkar. 6. Toldy Ferencz i r o d a l m i h a t á s a, Szatmári Károlytól. 7. N é p d a l o k, az énekkar által. 8. S z a v a l a t. 9. H y m n u s z, előadja az énekkar. A t. közönség, férfiak ugy mint a hölgyek, az ünnepélyre ezennel nyilvánosan meghivatnak. — Mi is a magunk részéről a legmelegebben ajánljuk ez ünnepélyt olvasóink figyelmébe. Ritkán éri meg nemzetünk azon örömet, hogy lelkes iróinak félszázados jubilaeumot szentelhessen. Toldy azon kevesek közé tartozik. Pozsonyban az ország határszélén rendkivüli lelkesedéssel tartották meg ez ünnepet, a városi és vidéki közönség nagy számu részvéte mellett. Reméljük, itt a magyar alföld koronáján, Debreczenben sem fog hiányozni az irodalmunk buzgó kincstárnoka iránti tisztelet.

* **A Hortobágyon** a legelőjószágok összeirásával megbizott küldöttségek L a k y Lajos tanácsnok vezetése alatt a héten kezdték meg s folytatják még a jövőhéten is munkálataikat, melyek igen nagy gondot és fáradtságot igényelnek. — A Hortobágy most igen szép növényzettel van megáldva. Az a sok ménes, gulya csorda és nyáj egytől egyig mind igen jól táplálkozhatik, s valóban meglátszik ugy a gazdaság legelő jószágain, mind különösen a város ménesén a jó legelő hatása; és a kellő felügyelet is minden esetre kitüntetést érdemel. A legeltetés körül tapasztalt visszaélések meggátlására egész határozottsággal el van tökélve a küldöttség, a mennyiben az hatáskörét tul nem haladja. Csak is szigoru rend és erélyes felügyelet utján értékesithető azon roppant kincs, mit a város közönsége a Hortobágyban és az ott tenyésző nagyszámu és sok értékü jószágokban bir. — A czifra ménes, czifra gulya, szüz ménes, szüz gulya, többi közt mind azon tekintetből állittatott fel, hogy a jószágnemesités elomozdittassék. Illő, sőt szükséges, hogy az e nemes és hasznos czél ellen szándékosan vétők szigoru elbánás alá vétessenek!

* **Kik a mükedvelői** előadásokra elő vannak jegyezve, de jegyeiket M á r t o n L á s z l ó t ó l még el nem vitték, azok holnap, az előadás napján a szinházi pénztárnál déli 12 óráig jegyeiket átvehetik; és a kik ez idore sem jelentkeznek, helyeik másoknak fognak kiadatni.

* **Nyilvános nyugta** negyvennyolcz = 48 frt 65 krról, mely összeget főiskolai senior tiszteletes Somogyi Pál ur, mint a nemes tanulóifjuság buzgó gyüjteményét a Csokonai-szobor javára kezeimhez befizetett. —

E kegyeletes adományt az emlékkerttársulat annál melegebb köszönettel fogadja, mivel a tanuló ifjuság kezdettől fogva sok áldozatot hozott a szobor javára, sőt a tisztelt gyüjtő ur átirata szerint, az ő buzgósága s az ifjuság adakozása még most sincs kimeritve.

Köszönet mind a gyüjtőnek, mind az adakozóknak. Debreczen, május 17. 1871.

T ó t h A n t a l,
az emlékkert pénztárnoka.

* **Egy szegény nőt** nem régiben egy magas állásu tiszt kutyája megtámadott, s ruháját letépte. A mint a kutya tulajdonosa az esetről értesült, kutyáját tüstént agyon lövette, s az ijedtségért 10 fttal kárpótolta a szegény nőt, mit az nem csak hogy hálával fogadott, sőt a mint halljuk szinte kárát látja abban, hogy a veszedelmes állat már eltoloncoztatott az árnyékvilágból.

* **Azon orgazdát,** kiről már tettünk emlitést, a rendőrség Szabolcsmegye törvényszéke megkeresése folytán szembesités végett átkisértetí Nagykállóba.

* **Beküldetett.** Felkérettünk a következő sorok közlésére: Vasárnap délután a nagyerdei fördőház udvarán megjelent igen diszes közönség ellátása, fájdalom nem történhetett oly módon, a mint azt ugy t. vendégeim mint én magam ohajtottam volna. A midőn ezért bocsánatot kérek, sietek tudatni, hogy ezennel minden hiányon segitettem, s ezentul magam fogom a számolást teljesiteni. Tisztelettel Angyal Pál, a nagyerdei fürdő éttermi bérlője.

* **Egy igen ismeretes** zsibvásáros nő halt el pár nap előtt gyermekszülésben, Soós Ferenczné, kinél sok ruhadarab volt egyes családoktól elárusitás végett letéve. A rendőrség e haláleset folytán lefoglalta a több mint 100 dbra menő férfi s női ruhadarabokat, hogy a tulajdonosok rövidséget ne szenvedjenek, s reclamálhassanak.

* **A tiszavidéki vasut-** társulat igazgató tanácsa tegnapelőtt tartott ülésében elnökké Barkóczy János gr. alelnökökké Szapári Antal gr. és Zsedényi Ede választattak el.

* **Füveszkertutczan** a mult éjjel nagy rémületet okozott valami jó állapotban lehetett ember: orditott torka szakadtából, verte az ajtókat, oktalan szeszélylyel betörte az ablakokat, és hogy magát kellő világitásba helyezze, csomagonként gyujtogatta a gyufát. Igy folyt ez reggelig, miglen a nappal üzé el a sötétség baglyát.

* **Uj életmód** Érdekes eseményt hallottunk elbeszélni: a minap három lakatos inas, kikben nem hiányzik a humor szikrája, összebeszélt, hogy pénz nélkül mikép lakhatnak ők jól zsendiczével? A tervet ki is főzték szépen, következőleg: kettő közülök előbb leül zsendiczét enni, aztán odamegy a harmadik, mintha nem is ismernék egymást, s ez is parancsol magának zsendiczét, lakmározás közben pedig az előbbi kettő, sutogva, de hogy a kofa is megértse, összeesküdnek a harmadik ellen, hogy „ez verte meg őket tegnap a kuton", most visszaadják neki, s ez alapon fizetetlenül elkergetik egymást. És ugy lőn, a miként beszélték. Mikor a két inas odasug a kofának, hogy ez páholta el őket, még a kofa buzditá legjobban, hogy adják vissza az ütlegeket. A fiuk kaptak az alkalmon, üzőbe veszik egymást, min a kofa annyira gyönyörködött, hogy a pénzt is elfelejté kérni.

TÁRCZA.

Az amerikai hölgy.

— Svéd beszély. —

Irta: **Zeissberg Frigyes.**

(Folytatás.)

— Nos, Theda az ő vidám kedélyével majd elüzi azt tőled. Ugyis nőül fogod őt venni, nemde? — kérdé az öreg, figyelmesen szemlélve fiát; azonban czélját el nem érhetvén, — folytatá:

— Két éve, mióta elvagytok egymásnak jegyezve, és én az időt nem akarom huzni — halasztani, mert neked szükséged van oly leányre, ki gyöngédségével, nyájaskodásával kedélyed boruit eloszlassa; annálfogva lakodalmadat akkor tarthatjuk meg, a mikor te akarod és napját kitüződ. Theda igaz, hogy szilaj, pajkos leány, de a te komoly szerelmed észretériti őt, s vidám, gyermekies kedélye földerit és szórakoztat. Ugy-e még mindig szereted őt?

Hjalmar hallgatagon s gondolatokba merülve ült székén, s ugy látszott, mintha atyja szavaira nem is ügyelt volna, s arczán nyoma sem volt ama küzdelemnek, mely keblében forrott. Valahányszor atyjának kérdésére felelni akart, mindannyiszor Ingegerd halvány arcza lebegett lelke előtt, mintha ez nagy sötét szemeit szemrehányólag legeltetné rajta.

Midőn az öreg a feleletre hasztalanul várt, folytatá:

— Te jól tudod mennyire bolondja vagyok Thedának, és talán sajnálod őt körömből elvenni. Azért ugyan soha se habozzál a házasságra nézve; ez áldozat ugy sem szükséges, mert ti nálunk fogtok lakni, miután mindnyájunknak elég helyünk lesz, s együtt szépen megférhetünk.

Hosszas hallgatás után végre megszólalt Hjalmar.

— Atyám, Theda még gyermek; egy évi időhaladék, mindenikönkre nézve üdvös lesz.

— Mit? Tehát azt akarod . . .

— Hogy a lakodalom elhalasztassék; igen atyám!

— Különös szeszély! . . . No de már egyszer ráállottam, hogy magad tüzzed ki menyegződ napját; legyen tehát ugy, a mint te akarod, s ne is beszéljünk most erről többet.

— Már ma téged idegenek látogattak meg, nemde?

— Igen; egy fiatal hölgy keresett föl gyámanyjával.

— Mit akart e hölgy nálad?

Az ifju hangja remegett e kérdés közben, habár ő minden erejét összeszedni igyekezett, hogy elfogulatlannak lássék.

— Birtokát, mely jogos tulajdona volna, ohajtana visszanyerni, azonban az okmanyokat, melyekkel igényeit támogathatná: elvesztette. Atyja, kizonyos Johnson ur Amerikából, halála előtt egy levelet intézett hozzám, melyben fölkért, hogy pörét vállaljam el; én válaszoltam is arra, és a leányt fölkértem, hogy utazzék ide; most tehát eljött, azonban a szükséges okmányok nélkül.

— Most értem csak azt az izgatottságot, melyet atyám nevének emlitése alkalmával mutatott, — gondolá Hjalmar. Hangosan pedig igy szólt:

— Lehetetlenség, hogy atyja a levélben annak nevét föl ne emlitette volna, aki ellen a pör megindítandó lenne. És nem volt a levélhez semmiféle másolat csatolva?

— Igaza van, — gondolá az öreg. — Vajjon hát a leány nem gyanakodik-e? Nos, az nem volna veszélyes; másolatról pedig mitsem tudok.

Semmiféle másolat sem volt abban — válaszolt az ülnök határozott hangon. — A leány atyja csupán annyit irt, hogy a tulajdonjogot igazoló iratokat majd csak leánya viszi magával.

— De hát mikép szólithatta ön fel a hölgyet az ideutazásra, a nélkül, hogy meg lehetett volna a felől győződve, hogy az igasság az ő részén van?

— A hölgy atyja az okmányokat megdönthetleneknek tartá s azt irta, hogy azok csak fölmutatandók, hogy leányának joga érvénybe léphessen.

— És mit válaszolt a hölgynek? Kétségkivül, hogy neki segédkezet nyujt.

— Az akarat nálam nem hiányzik, azonban nem vagyok erre képes. Hiszen épen az előbb mondtam, hogy az okmányokat nem lehet fölmutatni.

— Önnek kötelessége atyám őt védeni, pártfogolni, miután okot szolgáltatott arra, hogy a hölgy elhagyja hazáját.

— Ha az okmányok megkerülnek, bizonynyal fölajánlom neki segélyemet.

— A szegény, szerencsétlen hölgynek tehát minden vigasz, minden remény nélkül kellett öntől távoznia? — Ez nem szép volt öntől atyám!

— És te még oktatni akarsz engem, hogy viseljem magamat?

— Csak gondolja meg, mi sors érheti az elhagyott leányt idegen földön!

— Hát csak hadd dolgozzék; azt alkalmasint szülőföldén is tennie kellende.

— Ez kegyetlenség, ocsmányság! — szólt ingerülten Hjalmar.

— Ne feledd, kivel beszélsz! Átalában véve, én meg nem foghatom, hogy lehet oly szenvedélyesen egy ismeretlen leány ügyét felkarolnod?

— Azt én tenni szoktam minden szerencsétlen és megcsalatottal szemben. Ha atyám eléggé szivtelen a szerencsétlen leánytól megvonni segélyét, én felkeresem őt, és atyámnak hibáját, amenynyiben erőmtől telni fog, ismét jóvá törekedem tenni, — válaszolt hevesen a fölingerelt fiu, s daczosan hagyta a szobát el.

(Folytatása következik.)

* **Mire nem használják fel** a hirlapok nyilvánosságától való félelmet. Pár nap előtt három jókedvü egyén haladt végig a piaczon, s egy közzülök, ki többet öntött fel kelleténél a garadra, rettenetesen kurjongatott. Józanabb társai minden módon csititották, fenyegették, hogy jön az őrjárat, bekisérik. Nem ért semmit. Végre az egyik egy kétségbeesett eszközhöz folyamodott, s fülébe kiáltja a kurjangatónak: „Te meghallja valami ujságiró, ki tesznek az ujságba;“ s ime lőn roppant csendesség, s társai minden baj nélkül haza kisérték. Ebben az egész dologban az a legeredetibb hogy szóról szóra megtörtént.

☞ A holnapi ünnep végett lapunk következő száma szombaton jelenik meg.

Országgyülési tudósitás.

A főrendi-ház ülése május 15.

Elnök: Majláth György országbiró.

Elnök jelenti, hogy Károly Lajos főherczeg a neje elhunyta által a főrendek részéről kifejezett részvétnyilatkozatot szivesen vette és köszönetet mondott érte.

Cziráky János gr. benyujtja a jogügyi bizottság jelentését a telepitvényesekről.

A főrendiház elhatározta a javaslat rögtöni tárgyalását és izenetet meneszt az igazságügyminiszterhez, hogy a tárgyalásnál képviseltesse magát. Ez időre az ülés felfüggesztetik.

Elnök 15 percz mulva megnyitván az ülést, jelenti, hogy Csemeghy Károly min. tanácsos képviselendi a minisztert.

A törvényjavaslat általánosságban elfogadtatván, részletes tárgyalás alá vétetik. Az 1. §-nál

Vay Miklós b.: E törvényjavaslat nélkülözi a miniszteri indokolást.

Csemeghy K. miniszteri tanácsos: E törvényjavaslatot nem a kormány terjeszté a képviselőház elé s ezért nincs is mellette a kormány részéről indokolás. A mi a települők által késziteit lakházakra nézve a jogügyi bizottság által ajánlott módositást illeti, azt a kormány részéről is elfogadná, ha praecisebben volna szerkesztve.

A főrendiház erre elfogadja a törvényjavaslat 1. §-át a következő szerkezetben: 1. §. „Az állami vagy magánbirtokon levő azon telepitvényes községek, melyekben a települők tulajdon lakházakkal birnak, és melyek telepitése határozott időhöz kötve nem lett: a törvényhozásnak 1872. évi april hó 20 ik napjáig teendő végleges intézkedéseig a jelen helyzetben meghagyandók.“

A bizottság véleménye szerint kivánatossá válik a 2-ik §. olső és második soraiban előforduló ezen szavaknak: „akár szerződésem, akár gyakorlatom alapuló“ — kihagyatása, mint a melyek nagyon tág értelmü és a bizottság által kizáratni kivánt esetekre is vonható hivatkozást tartalmaznak. A 2. §. e. móoositással elfogadtatik. A 3. §. csekély módositással elfogadtatik. — Ennek folytán negyedik szakaszul kitétetni kivánja a bizottság a határozott időhöz kötött telepitvényokre nézve szükségesnek elismert intézked4st, ily szövegezéssel: „Szerződés alapján — határozott ioőre telepitett községek lakosai, külső telkeire nézve a jelen [törvény rendelkezése alá nem esnek, lakházaikból azonban, a mennyiben azok a telepitvényesek tulajdonát képezik, az első §-ban emlitett intézkedésig el nem mozdithatók.“

Csáky László gróf ezáltal a kisebb birtokosok tulajdonának syentségét nem látja elégé megóva s ezért külön szerkezetet ajánl. Ez igy szólna:

„Szerződés alapján határozott időre telepitett községek lakosai a bérbe tartott külső telkekre nézve a jelen törvény rendelkezése alá nem esnek. A belsőségen saját költségükön emelt épületekből azonban az emlitett intézkedésig el nem mozdithatók.“

A jogügyi bizottság által ajánlott uj 4. §. elfogadtatik.

A régi 4. most 5. §. elfogadtatik.

El levén tehát fogadva az egész törvényjavaslat, az erről szóló jegyzőkönyv rögtön elkészittetik és hitelesittetik.

— **A képviselőház** máj. (f. h. 16 án) tartott ülésének napirendjén a birósági rendezésről és földhitelintézetről szóló törvény harmadszori megszavazásra, a gazdasági bizottság jelentésének, s a főrendek által a községi javaslstra tett módositások tárgyalása volt. Somssich Pál elnöklete alatt az ülés, melyen a kormány részéről Tóth V., Pauler, Szlávy, Gorove volt jelen, déli 12 órakor megnyittatván, miután a jegyzőkönyv hitelesittetett, s az iromány okkérvények benyujtattak, elnök jelenti, — hogy Pauler kéyviselő végleg igazoltatik. a 30 nap letelvén. Gr. Forgáchnak a salgótarjáni vasut egy szárnyvonala érdekében tett interpellátiója után Tóth Vilmos felelt Simonyi Ernőnek a szabó-stricke ügyében tett interpellatiójára, s kijelenti, hogy hivatalos tudósitása csak annyiról van, hogy Pest város hatósága a szabók „munkabüszentető bizottság“ 11 tagját, s 22 bizalmi férfit, tehát 33 szabólegényt befogatott. A vizsgálatot sitteti, s meghagyta, hogy jövőre minden ily esetről azonnal tudósitsa őt a hatóság, — a vizsgálat még befejezve nincs, de az elfogottak nagyrésze már szabad lábon áll. Eddig a municipium jogaiba beavatkozni nem kisérhette meg, mert a hatóság eddig viszszaélést nem követett el.

A községi javaslatra a felsőház által tett módositás elfogadtatik Szaplonczainak azon módositványával hogy a törv. hatóság köteles legyen egy év alatt a számadásokat megvizsgálni. Tisza K. és Ivánka Imre a főrendek módositását nem fogadják el. Ülés vége $^1/_3$ 3.

Délutáni posta.

— Versailles, máj. 16. A „Soir“ jelenti: Az orleanisták ellen manifestumot készit nek elő. A kormány immár a kölcsönvétel nélkül — 1 $^1/_2$ milliárd felett rendelkezik, hogy ennek lefizetse által az elfoglalt területek nagyobbrészének odahagyatását kieszközölje.

A „Debreczen“ eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Páris, május 16. Léghajók a nak készen, hogy a commune tagjait a fölkelők parancsnokait szükség eset az elmenekülésben elősegitsék.**

= **Versailles, máj. 16. [Este] risból jött hir szerint a Vendome-o lerombolta tott. Grousset kiáltványa fel Francziaország nagy városait, hogy P nak segitségére siessenek.**

= **Konstantinápoly, máj. 16 catholicus,armenita, chaldeus, maronita ségek egyházi előljáróságaikkal egyetem petitiot nyujtottak be a Fremschi p követtel kötendő egyezmény ellen. A vezér kinyilatkoztatta, hogy a csalha ságot hirdető hatalommal egyezmé nem fog lépni.**

= **Páris, máj. 16. Egy léghajó sérletül most bocsáttatik fel az es vasátnál. Az indulásra a Godard gyár 30. állanak készen, a commune védelme**

= **Versailles, máj. 16. A cs folyton tart, azonbandöntő eredmény né**

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁR

HIRDETÉSEK.

Nöi és férfi

lábbeli raktár.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy a piaczon fenálló

dohány és szivar üzletemben

igen dusan felszerelt

női és férfi lábbeli raktárt állitottam fel s ajánlom kitünő minőségü czikkeimet, a leggazdagabb választékban, igen jutányos árak mellett.

Ki is üzletemet a n. é. közönség eddigi ismert pártfogásába ajánlva vagyok

196 1—3 tisztelettel

Szücs Antal.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk Debreczen város és vidékén lakó becses vevőinknek tudomására juttatni, miszerint több felől nyilvánult óhajnak eleget tenni ohajtván ,elhatároztuk

helyben a Steinfeld-féle házban

Uri-ruha kereskedésünk fiók üzletét felállitani.

Pesten, az anyaüzlet raktárában levő divatos, legfinomabb és legjobb **bel-és külföldi kelmék** mintái e fiókomban mindenkor léteznek, és azokra megrendelések pontos és figyelmes kiszolgáltatás mellett felvétetnek; ezenkivül pedig folytonosan gazdag készletet tartunk mindennemü uri ruhából.

Kellemes feladatunk leend becses vevőink megelégedését a megbizás figyelmes kiszolgáltatása által kinyerni, hogy igy ama szives bizalmat, melylyel e szakmában majd negyven éven át voit gyakorlatunk folyamában megtiszteltetünk, ezentul is teljes mérvben kiérdemeljük és becses pártfogását üzletünk e raktárának is megszerezzük.

mély tisztelettel

195 1—6 **Kramer I. Pesten**

főraktár dorottyautcza Almai-féle házban

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat 2170 ik szám alatt

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a házomnál leginkább

női betegségekben

naponkint d. u. 3-tól 4 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 2-től 3 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz

64 —0 gyakorló orvos.

Helyváltozás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy:

férfiruha raktáromat

mely jelenleg a főpiaczon a Veszprémy-féle házban van.

f. évi pünkösttől kezdve

a főpiaczon levő Csanak-féle házba

azon helyiségbe teszem át, melyben eddig a Gácsi posztó-gyár raktára volt.

S a midőn az eddigi szives pártolásért hálás köszönetemet nyilvánitom, egyszersmind további becses figyelmébe ajánlom dus választékban mindennemü

FÉRFI- ÉS GYERMEK-ÖLTÖNYEIMET

a legujabb divat szerint, a legjutányosabb árak mellett.

Alázatos szolgája

Kohn Vilmos,

197. 1—6 üzlet-tulajdonos.

Tiszavidéki- és arad-temesvári vasut.

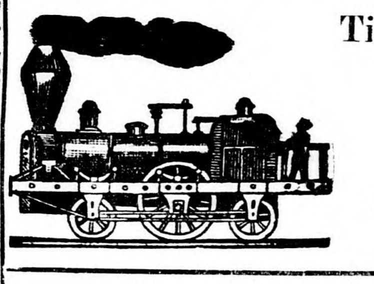

MENETREND

1871. évi april 6-tól kezdve további intézkedésig.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv. ind.	8			7	25	reggel.			
„ északi v	8	—	este.	7	30				
Pest	6	34	„	5	15	este.			
Czegléd	9	39	reggel	8	—	„			
Szolnok	10	37	„	6	8	éjjel.			
P.-Ladány	1	37	délután	12	21	„			
Debreczen	3	5	„	2	30	reggel.			
Nyiregyh.	4	33	„	4	24	„			
Tokaj	5	31	„	5	50	„			
Miskolcz	7	24	este.	8	20	délel.	2	45	délut.
Kassa érk.	9	56	„	2	33	délután	5	36	„

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó.	p	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p
Kassa ind.	5	21	regg.	10	15	délel.	3	28
Miskolcz	7	55	„	2	55	délut.	7	19
Tokaj	9	37	„	5	27	este,		
Nyiregyh.	10	39	„	7	8	„		
Debreczen	12	19	délben	9	54	éjjel.		
P.-Ladány	1	57	delut.	11	57	„		
Szolnok	4	39	„	4	16	regg.		
Czegléd érk.	5	33	este.	5	35	„		
Pest „	8	40	„	8	40	„		
Bécs „	6	15	regg.	6	44	este.		
„ északi v.	6	18	„	6	2	„		

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs államv.	indulás	8	—	este.	7	25	regg.
„ északi v	„	8	10		7	30	
Pest	„	6	34	reggel.	5	18	este.
Czegléd	„	9	24	„	8	10	„
Szolnok	„	10	16	délel.	9	47	éjjel
Mező-Tur	„	11	29	„	11	40	„
Csaba	„	1	9	dulut.	2	36	regg
Arad	érkezés	2	52	„	5	11	„
„ „	indulás	4	—	„	5	45	„
Vinga	„	5	38	„	7	8	„
Temesvár	érkezés	7	35	estve	8	48	„

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		ó.	p	napszak	ó.	p.	napszak
Temesvár	indul ...	7	30	reggel	5	50	délut.
Vinga	„	9	51	délelőtt	7	20	este.
Arad	érkezés ...	11	7	„	8	20	„
	indulás	2	[illegible]	délut.	8	47	„
Csaba	„ ...	2	7	„	11	23	„
Mező-Tur	„ ...	3	43	„	2	15	„
Szolnok	„ ...	5	—	„	4	31	„
Czegléd	érkezés ...	5	48	este.	5	50	
Pest	„ ...	8	40	„	8	40	
Bécs államv.	„ ...	6	15	reggel.	6	14	
„ északi v.	„	6	18	„	6	12	

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak		
Bécs államv. indul.	8	—	este.	7	25	regg.	„	„
„ északi v. „	8	—	„	7	30	„	„	„
Pest „	6	34	regg.	5	18	este.	„	„
Czegléd „	9	39	„	8	—	„	„	„
P.-Ladány „	2	7	délut.	12	40	éjjel.	„	„
B.-Ujfalu „	3	7	„	2	17	regg.	„	„
N.-Várad érkez.	4	15	„	4	8	„	„	„

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p	napszak
N.-Várad indul.	1	—	délel.	8	12	este.
B.-Ujfalu „	2	—	délben	9	50	„
P.-Ladány érkez.	2	[illegible]	délut.	1	15	éjjel.
Czegléd „	5	[illegible]	„	[illegible]	[illegible]	regg.
Pest „	8	[illegible]	este.	8	[illegible]	„
Bécs államv. „	6	15	regg.	6	44	este.
„ északi v. „	6	18	„	6	12	„

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon és Temesvárott, a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudnató meg.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

Szèp leánderek eladók

hatvan utczán 1572. sz. a.

Pályázat

egy gazdatiszti állomásra mely ez év Julius 1-én betöltendő, következő évi fizetéssel készpénz: 240 frt. az az kétszáz negyven forint. — buza 8 mérő. gabona 24 mérő, főzelék 2 mérő, zab 12 mérő, kukoricza 16 mérő, 1 mázsa só. Egy ló, egy borjas tehén, és két kocza 12 malaczczal az urasági nyájbani tartása; — tiszta pénzjövedelem 5%. — 183 4—?

Kik ezen állásra pályázni kivánnak, ha lehet netalán az állás elfoglalásánál 200 frt. cautio letétele mellett, személyesen vagy postán forduljanak L. L. tulajdonoshoz, Szatmármegye up. Piskolt, Reszegén.

Csodálatos olcsó ! !

Bámulatos olcsó ár ! !

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni miszerint

asztalos és kárpitos gyári butorraktáramat

jövő évi pünkösdtől kezdve a Széchenyi utczai 1813. számu Mentze féle házból ugyan azon utczába az 1772. szám Berger Henrik ur házába teszem át s hogy az átköltöztetés alkalmaig minden jelenben meglevő butoron egész jutányos áron tul akarok adni.

Nálam a legegyszerübb butoroktól kezdve a legfinomabbikig, mindenféle garniturák, chiffonerek faragványnyal, vagy anélkül, kihuzós asztalok, kanapék, iróasztalok, ottomaneok, fautelök, dor eusok a legkitünöbb minőségben s nagy választékban bámulatos olcsó áron kaphatók.

Részletfizetések elfogadtatnak.

Schenk Ede

168 3—5 butorraktár tulajdonos Széchenyi-utcza 1813. sz.

Bámulatos olcsó ár ! !

Csodálatos olcsó ! !

A m. k. keleti vasut menetrende.

N.-Várad—Kolozsvár.

N. Várad indul 4.40 d. u. — 4.48 reggel.
Kolozsvár érk. 10.28 este — 1.54 d. u.

Kolozsvár—N.-Várad.

Kolozsvár indul 4.45 regg. — 10.51 d. e.
N.-Várad érk. 10.37 d. e. — 8.12 este.

KUBINYI KÁLMÁN

előbb **Márton László**

norinbergi és diszáru kereskedésébe

Debreczenben

Piacz utcza Kis-templom mellett

következő áruk nagy választékban megérkeztek.

Férfi divatáruk

legujabb nyakkendők, férfi szines és gallérnélküli ingek 2 frtól 10 forintig

Lovagló szerszámok

Egy disznóbőrnyereg 12 frtól 60 frtig
egy felszerelt nyeregkészlet 25 ftól 100 ig

Utazó készletek

Böröndök 2 ft. 50—15 frtig; női és férfi vászonnal boritott fördői fakufferek 3 ft. 75 — 25 frtig.
angol por és eső elleni igen czélszerü szagtalan gumi felöltök 12 ftól 18 ftig és számtalan ehez tartozók.

Nap-és esőernyők

minden nemei 1 frtól 18 frtig.

Női ékszerek.

Broges függő, Colier, Medalion, hajtük stb. különösen fekete szinben.

Tajt pipák.

Magyar, török, fedeletlen, kávéházi pakfong és ezüsttel fedelezett dohányzó pipák 50 któl 25 frtig; czigarett és szivarszivók különböző alakban 30 któl 15 fig.
Csibuk szárak, valódi török, Bodeni, meggy es nadból borostyánnal 1ftól 30ftig

Az állandó raktárakba

156 6=

MICSEY és RÁTH uraktól
Pesten.

Szalmakalapjaiknak bizományirak-tára nagyban és kicsinyben.

QUENCZER TESTVÉR uraktól
Pesten.

Nemez és selyem nyári kalapjaiknak bizományi raktára kicsinyben.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betűivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)